

Rune Fardal, psykologi student

Personlighetsforstyrrelser med hovedvekt på narsissistisk problematikk i relasjon til barn

<http://www.sakkyndig.com> mail: rune@fardal.no

Psykolog Eli Hallaråker om barns språkutvikling

05 Mars, 2011, Oppdatert 09.11.2011

Med linker: <http://www.sakkyndig.com/psykologi/artikler/2spraak.htm>

Utskrift : <http://www.sakkyndig.com/psykologi/artikler/2spraak.pdf>

Våren 2002 ble psykolog Eli Hallaråker oppnevnt som sakkyndig i en barnefordelingsak. Det endte i en skandalerapport på ca. 40 sider! Nok en gang avsløres det totale fravær av faglig innsikt fra denne psykologen.

Psykolog Eli Sofie Hallaråker

Setting: Norsk fars og hans utenlandske kone kommuniserer på engelsk og norsk. Saken handler om 2 barn, H på 3 år og S på 8 år. S har bodd med far siden skilsmisken i 1999, H har bodd med mor. Mor stevner far for omsorgen for S. Psykolog Hallaråker er sakkyndig for tingretten.

Hallaråker er gjennomgående negativ til far i hele rapporten.

Hallaråker skriver rundt språkutvikling følgende:

"Fars kone snakker ikke norsk, heller ikke hennes eldste datter. Dette må vektlegges negativt når det gjelder begge barna og betydningen for deres fremtidige språkutvikling, men spesielt for H, sett hen til hennes unge alder."

Fars kones yngste datter på 9 år snakker norsk og går på samme skole som S, men blir ikke nevnt. Far er etnisk norsk.

Hva sier så faglitteraturen om språkutvikling i flerspråklige familier? Er dette grunnlag for bekymring om fremtidig språkutvikling eller er det til fordel for et barn å tidlig lære forholde seg til flere språk tidlig?

Det eldste barnet S. lærte tidlig å snakke engelsk antagelig fordi hun var vant til å høre det hjemme, og kommuniserte selv på engelsk på sommerferier i utlandet. På skolen har hun høy karakter i engelsk.

Utdanningsdirektoratet skriver i sin veileder: *"Barn i flerspråklige familier"* følgende:

"De fleste mennesker i verden er to eller flerspråklige. Å beherske flere språk er en verdifull ressurs både for det enkelte mennesket og for samfunnet. Språk er nært knyttet til identitetsdanning, sosialisering og kulturelle uttrykk. Familier med minoritetsbakgrunn kan lettere holde kontakt med slekt og venner i opprinnelseslandet dersom de bevarer morsmålet sitt. Barna i slike familier har større mulighet til å ta del i foreldrenes kulturarv dersom de behersker foreldrenes språk. Dette styrker barnets identitet og tilhørighet."

og

"Tospråklighet fører så mye positivt med seg at de fleste familier som har to eller flere språk, ikke kan tenke seg å være dem foruten. Den tospråklige utviklingen forsterkes dersom samfunnet ellers er positivt innstilt til mennesker som snakker flere språk."

og

"I familier der en av foreldrene er norskspråklig, og den andre har et minoritetsspråk som morsmål, er det bra for barnet dersom hver av foreldrene snakker "sitt" språk."

Opplæringsloven er positiv til flerspråklighet:

Opplæringsloven § 2.8 Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar
»Elevar i grunnskolen med anna morsmål enn norsk og samisk har rett til særskild norskopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen. Om nødvendig har slike elevar også rett til mors- målsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge delar. Morsmålsopplæringa kan leggjast til annan skole enn den eleven til vanleg går ved. Når morsmålsopplæring og tospråkleg fagopplæring ikkje kan givast av eigna undervisningspersonale, skal kommunen så langt mogleg leggje til rette for anna opplæring tilpassa føresetnadene til elevane»

I boken Child development (Beck, L. 1989-2009) skriver de på s.393:

first. Children of bilingual parents who teach them both languages in infancy and early childhood show no special problems with language development. From the start, they separate the language systems (see page 367), distinguishing their sounds, mastering equivalent words in each, and attaining early language milestones according to a typical timetable (Conboy & Thal, 2006; Genesee & Nicoladis, 2007; Holowka, Brosseau-Lapr , & Petitto, 2002). Pre-

Until recently, a widespread belief in the United States was that childhood bilingualism led to cognitive and linguistic deficits and a sense of personal rootlessness because the bilingual child was thought to identify only weakly with mainstream culture. This negative attitude has been fueled by ethnic prejudices because bilingualism in the United States is strongly associated with low-SES minority status.

A large body of research now shows that children who become fluent in two languages are actually advanced in cognitive development. Brain-imaging research reveals that individuals who acquire two languages earlier and to greater proficiency develop denser neuronal connections in language areas of the left hemisphere (Mechelli et al., 2004). Bilingual children outperform others on tests of selective attention, analytical reasoning, concept formation, and cognitive flexibility (Bialystok, 2001; Bialystok & Martin, 2004). They are also advanced in certain aspects of metalinguistic awareness, such as detection of errors in grammar and meaning. And children transfer their phonological awareness skills in one language to the

The advantages of bilingualism provide strong justification for bilingual education programs in schools. The Social Issues

Beskrivelsen :

"A large body of research now shows that children who become fluent in two languages are actually advanced in cognitive development. Brain-imaging research reveals that individuals who acquire two languages earlier and to greater proficiency develop denser neuronal connections in language areas of the left hemisphere (Mechelli & al. 2004). Bilingual children outperform others on tests of selective attention, analytical reasoning, concept formation and cognitive flexibility (Bialystok & Martin, 2004). They are also advanced in certain aspects of metalinguistic awareness, such as detection of errors in grammar and meaning."

synes stå i sterk kontrast til hva psykolog Hallaråker mener.

NRK meldte 15.11.2009 at:

En internasjonal forskergruppe koordinert av David Marsh fra Jyväskylä Universitet har forsket på flerspråklighet.

Forskergruppen har utforsket seks hovedområder der flerspråklighet og komplekse tankeprosesser bringer en betydelig fordel for individer som er i stand til å bruke flere språk.

Disse omfatter læring generelt, kompleks tenkning og kreativitet, mental fleksibilitet, mellommenneskelige og kommunikasjonsevner, og selv en mulig forsinkelse i starten av alder relaterte psykiske sykdommer senere i livet.

Hjernekapasiteten utnyttes

Resultatene fra den nylige publiserte undersøkelsen viser at selv om det er vanskelig å etablere en direkte kausalt årsak, er det sannsynlig at flerspråklighet produserer en betydelig fordel i å utnytte en persons hjernekapasitet så kreativt som mulig.

Ifølge forskning utført av teamet ble det foreslått at endringer i hjernens aktivitet oppstår ikke bare om den enkelte er tospråklig eller trespråklig, men at disse endringene i hjernens elektriske aktivitet skjer også i begynnelsen når man lærer et nytt språk. Dette er veldig lovende og inspirerende for alle de som ønsker å lære et nytt språk, skriver morsmal.org.

Forbindelsen mellom ferdigheter og bruk av flere språk og positive kognitive effekter på hjernen og tenkning er ikke et nytt emne innenfor vitenskapelige kretser. Det har vært flere undersøkelser og publikasjoner i dette området som viser at muligheten for en person å bruke mer enn ett språk bidrar i betydelig grad.

Presentert bevis for første gang

Likevel, rapporten fra forskergruppen oppnevnt av EU-kommisjonen, "The Contribution of Multilingualism til Kreativitet", klarte for første gang å presentere bevis. Forskningen er utført ved å søke gjennom flere studier og gi spesiell oppmerksomhet på nyere forskning på hjernen.

Denne studien ble gjennomført i perioden mai 2008 til juni 2009 på tvers av alle 27 EU-medlemsstater inklusiv Norge og Tyrkia. Den bestod av en analyse av vitenskapelig litteratur. Forskerteamet formulert fem hypoteser, som gis av Europakommisjonen:

- *Det er en kobling mellom flerspråklighet og kreativitet.*
- *Flerspråklighet gir bredere tilgang til informasjon.*
- *Flerspråklighet tilbyr alternative måter å organisere tanker på.*
- *Flerspråklighet tilbyr alternative måter å oppfatte omverdenen.*
- *Å lære et nytt språk øker potensialet for kreativ tenkning.*

Helsenett skriver:

" Eldre studier av fenomenet flerspråklige barn konkluderte med at barn som tidlig ble introdusert for flere språk hang etter både språklig og mentalt. Mer moderne studier har vist at dette slett ikke stemmer – faktisk er det tvert om.

Tospråklige barn styrker dessuten evnen til oppfattelse, hukommelse og reaksjonsevne sammenlignet med barn med bare ett morsmål, viser en undersøkelse utført av APA (American Psychological Association). Barn som aktivt bruker to språk lærer raskere å analysere komplekse oppgaver, og denne evnen vil vare livet ut."

I Passer & Smith (2001-2008:304) *Psychology, the science of mind and behavior* skriver de :

many background factors. Nevertheless, studies in Switzerland, South Africa, Israel, and Canada suggest that bilingualism is at least correlated with greater thinking flexibility and higher performance on nonverbal intelligence tests. However, such associations are not likely to appear until both languages are well learned (Lambert et al., 1993).

Bilingual children also perform better than monolingual children on perceptual tasks that require them to inhibit attention to an irrelevant feature of an object and pay attention to another feature (Bialystok & Martin, 2004). For example,

According to psychologist Ellen Bialystok (2001), bilingual children perform better on tasks like this because in learning a second language, they gain continuous experience in using selective attention to inhibit one set of responses while making other responses. For example, while

guage and in English. Compared with similar children who are placed in English-only classrooms and left to struggle, those in bilingual classes develop higher self-esteem and exhibit better academic performance and English fluency (Thomas & Collier, 1997).

R.M. Diaz (1985) skriver i : *The intellectual power of bilingualism* følgende:

"While early research suggests that bilingualism creates a language handicap in individuals, more recent and methodologically better research clearly supports the advantages of bilingualism in promoting overall cognitive development. Three major explanations for this improved development are proposed: that (1) the bilingual-bicultural child experiences the world from two different perspectives, increasing his awareness and moving him away from a limited, egocentric point of view; (2) the code-switching process inherent in bilingualism facilitates development of a more flexible approach to cognitive problems; and (3) the bilingual's metalinguistic awareness or objectification of language promotes higher levels of abstract thinking and concept formation. The cognitive and academic advantages observed in bilingual children are usually the result of additive bilingual situations, in which the child's two languages are developing and functioning in parallel, rather than subtractive situations in which mastery of the second language is achieved at the expense of competence in the first. Bilingual education is not only a right, but also an excellent tool for enhancing the academic and intellectual potential of our children."

Bialystok & al.(2004) skriver i : *Bilingualism, Aging, and Cognitive Control: Evidence From the Simon Task*

"Previous work has shown that bilingualism is associated with more effective controlled processing in children; the assumption is that the constant management of 2 competing languages enhances executive functions (E. Bialystok, 2001). The present research attempted to determine whether this bilingual advantage persists for adults and whether bilingualism attenuates the negative effects of aging on cognitive control in older adults. Three studies are reported that compared the performance of mono-

lingual and bilingual middle-aged and older adults on the Simon task. Bilingualism was associated with smaller Simon effect costs for both age groups; bilingual participants also responded more rapidly to conditions that placed greater demands on working memory. In all cases the bilingual advantage was greater for older participants. It appears, therefore, that controlled processing is carried out more effectively by bilinguals and that bilingualism helps to offset age-related losses in certain executive processes."

Matlin, M.V. (2009: 344-345) skriver i *Kognitiv psykologi* følgende:

Tidlig på 1900 tallet antok man at tospråklighet førte til kognitive mangler fordi hjernen måtte lagre to lingvistiske system. På 1960 tallet fant forskere at tospråklige skåret høyere enn enspråklige på en rekke ulike oppgaver. (s.343)

I en av de best kjente studier var tospråklige mer avanserte i skole, de skåret bedre på tester om førstespråksferdigheter og de viste større mental fleksibilitet. De har en stor fordel fremfor enspråklige, de kan kommunisere på 2 språk.

Tospråklige har videre en rekke fordeler fremfor enspråklige:

- 1. Tospråklige tilegner seg bedre ekspertise i sitt etniske språk*
- 2. Tospråklige er mer oppmerksomme på at navn tilegnet til begreper er vilkårlige. På mange mål for metalingvistiske ferdigheter (kunnskap om form og struktur på språk) vil tospråklige utkonkurrere enspråklige.*
- 3. Tospråklige utmerker seg ved at de viser selektiv oppmerksomhet til relativt subtile aspekter ved språkoppgaver. Tospråklige viste større evne enn enspråklige til å se at en setning var grammatisk riktig.*
- 4. Tospråklige barn er bedre til å følge kompliserte instruksjoner og utføre oppgaver der instruksjonene forandre seg fra en oppgave til en annen. Tospråklige var raskere til å bytte til en ny dimensjon.*
- 5. Tospråklige var bedre på begreps-dannelses oppgaver og på tester av ikke-verbal intelligens som krevde reorganisering av visuelt mønster. De skåret også høyere på problemløsningsoppgaver der de måtte ignorere irrelevant informasjon.*
- 6. Tospråklige barn skårer bedre enn enspråklige på tester av kreativitet.*
- 7. Tospråklige barn er mer sensitive til enkelte pragmatiske aspekter av språket. De var mer oppmerksomme på at når de snakket med blinde så måtte de supplere med ytterligere informasjon.*

Tospråklige har spesielle ferdigheter i selektiv oppmerksomhets oppgaver der de må hemme den mer åpenbare respons ved å ignorere slik misledende informasjon, og fokusere isteden på mindre åpenbar informasjon. En antar dette øker utviklingen av hjernens executive oppmerksomhets nettverk.

Oppsummert:

- Barn som lærer to språk viser ingen spesielle problemer
- Bekymringer rundt flerspråklige har årsak i etniske fordommer
- Flerspråklige er ihht forskning lengre fremme kognitivt.
- Flerspråklige barn har større nervetetthet i hjernens språkområder
- Flerspråklige utkonkurrerer andre på tester om
 - selektiv oppmerksomhet, konsentrasjon
 - begrepsdannelse
 - kognitiv fleksibilitet
 - bedre metaspråklig oppmerksomhet som oppdagelse av grammatiske feil og betydninger
 - kompleks tenkning og kreativitet
 - læring generelt
 - mellommenneskelige kommunikasjonsevner
- Bedre persepsjonsevne
- Økt selvfølelse
- Bedre akademisk og intellektuelt resultat

Ut i fra det over beskrevne er det åpenbart at et barn som vokser opp i tospråklige miljøer oppnår en bedre utvikling av kognitive evner enn det ettspråklige gjør.

Psykolog Hallaråkers påstander er således åpenbart gale og holder ikke faglig mål.

Konklusjon

Kunnskap om barns hjerneutvikling tilsier at det er en stor fordel for et barn i tidlig alder å lære flere språk. Da er det lettere å lære og det medfører bedre utvikling av en rekke viktige deler av hjernen.

Dette underbygger at de vurderinger psykolog Hallaråker legger til grunn ikke er i samsvar med empiri og forskning på området flerspråklighet. Tvert imot synes psykolog Hallaråker sin forståelse mer reflektere et behov for å finne negative ankepunkter mot far enn faglig å begrunne sine observasjoner. Hennes faglige holdepunkt er det man beskrev for over 100 år siden. Bare et forutinntatt syn kan forklare dette. Hallaråker er enten ukjent med fagfeltet hun uttaler seg om, og således ikke egnet til å uttale seg, eller så forfalsker hun bevisst slutningene hun trekker. Uansett er dette faglig uholdbart.

I ettertid har far forsøkt å rapporten kjent ugyldig, men psykologforeningens etiske utvalg skriver at de metoder Hallråker har benyttet er *"helt i tråd med*

psykologforeningens anbefalinger”, og det helt uten å realitetsbehandle rapporten! Fagetisk råd skrev 6.6.2008 :

FER sin vurdering av rapporten viser at innklagede har arbeidet i overensstemmelse med vitenskapelige prinsipper, hennes valg av metode og fremgangsmåte er i tråd med gjeldende retningslinjer for hvordan en slik rapport skal utarbeides. Hun har vist og gjengitt en særlig oppmerksomhet på metodiske begrensninger, blant annet når hun har brukt MMPI, noe som er i overensstemmelse med anerkjent kunnskap på området.

VEDTAK

[5.1.2.2] Klagen forkastes uten nærmere utredning, da det er åpenbart at den ikke vil føre frem.

Klagen ble ikke en gang realitetsbehandlet! *”Uten nærmere utredning”* av Hallaråkers rapport mente fagetisk råd (FER) at den *”.. var i tråd med gjeldende retningslinjer for hvordan slike rapporter skal utarbeides”*! Det er åpenbart at FER er et falskt alibi for psykologforeningens forsøk på å fremstå som etisk forsvarlige. Spørsmålet er jo hvordan kan FER vite at en rapport er fagetisk holdbar [noe som krever vurdering av faglig holdbarhet] når de ikke har vurdert det faglige? Fagetisk råd i 2008 var følgende personer:

Medlemmer FAGETISK RÅD

valgt på Landsmøtet 2007

Nina Berg	leder
Gunnar Larsen	Nestleder
Svanhild Lygre	
Rune Raudeberg	
Kjersti M. Gundersen	

1. Kirsti Mæland	varamedlem
2. Monica Jensen	varamedlem
3. Bjørn Olav Olsen	varamedlem

Konklusjonen må være at psykolog Eli Hallaråker sin faglige vurdering svikter totalt, noe og FER søker dekke over. Tidligere har det vært avslørt hvordan psykolog Hallaråker i samme sak [forfalsker MMPI vurderingen](#) for å få også den til å stemme med et forutinntatt syn på at mor skal ha omsorgen.

Vi har å gjøre med *faglig svindel*, beskyttet av Den Norske Psykologforenings etiske utvalg.

Problemet er ikke at slikt ikke kan avsløres, for det er lett, men at det er umulig å få rettet opp i. Dommere synes nekte forholde seg til at sakkyndige gjør feil. Selv når dette dokumenteres lukker de øynene.

I samme sakskompleks ble det i 5 etterfølgende rettssaker vist til denne rapporten fra dommerne som begrunnelse på at mor skulle beholde omsorgen. Ingen gjorde noen kvalitetsvurdering av rapporten. Grove faglige feil forplanter seg gjennom systemet, og blir når de er gjentatt mange nok ganger til "sannhet"! Barna H og S fikk alvorlige problemer som følge av dette. Ansvar for at disse barna fikk ødelagt sin barndom og for H sin del, skadet for livet må bæres av slike svindlere som psykolog Hallaråker.

Ytterligere avsløring av den faglige svindel psykolog Eli S. Hallaråker bedriver vil komme.

Hallaråker mottok ca. 70.000,- for denne rapport!